

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Міжнародне економічне право
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *Всі*
Спеціальність *Всі*
Освітній рівень *перший (бакалаврський)*
Освітня програма *"Всі"*

Вид дисципліни *Вибіркова*
Мова викладання, навчання та оцінювання *українська, англійська*

Завідувач кафедри міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Надія ПРОСКУРНИНА

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Розробники:

Брусільцева Г.М., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Вступ

Анотація навчальної дисципліни. Глобалізації світової економіки, посилення зовнішніх інтеграційних процесів, широкомасштабне співробітництво України з міжнародними структурами та інституціями, спрямованість зовнішньополітичного курсу на інтеграцію до структур ЄС, а також значний рівень розвитку торговельно-економічних відносин України з країнами світу та ЄС зумовлюють необхідність вивчення дисципліни «Міжнародне економічне право».

У процесі міжнародного економічного співробітництва між державами, міжнародними організаціями та іншими учасниками виникають, змінюються (або припиняються) певні відносини, які потребують відповідного урегулювання, упорядкування. Інструментом цього, як відомо, є правові норми, система яких і становить міжнародне економічне право – самостійну галузь міжнародного публічного права. Отже, міжнародне економічне право є основним нормативним регулятором відносин, які виникають у сфері міжнародного економічного співробітництва. Тому знання змісту міжнародного економічного права, його основних принципів та норм, вміння їх правильно тлумачити та застосовувати в умовах демократизації української держави та інтеграції її економіки до світових та європейських структур є необхідною умовою правомірної та ефективної діяльності державних органів, установ, організацій та підприємств і їх посадових осіб.

Мета навчальної дисципліни: формування теоретичних знань щодо основних механізмів і форм регулювання міждержавних економічних відносин, міжнародних економічних інтеграційних процесів, з'ясування необхідності вступу України до міжнародних економічних організацій та інтеграційних об'єднань.

Курс	3
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Світове господарство та міжнародні економічні відносини	Інституційна система Європейського Союзу
Міжнародне право	Міжнародне право торгівлі послугами

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати основні теорії та погляди на природу міжнародного економічного права.	Застосовувати фундаментальні знання міжнародного економічного права для оцінки економічних, управлінських та соціально-політичних чинників середовища сучасних бізнес-систем
Здатність аналізувати процес створення норм міжнародного економічного права, визначати основні норми міжнародного економічного права	Застосовувати норми міжнародного економічного права при вирішенні існуючих питань
Здатність аналізувати джерела міжнародного економічного права,	Пояснити коло джерел міжнародного економічного права, особливості їх

особливості їх створення та застосування в міжнародних економічних відносинах	створення та застосування в міжнародних економічних відносинах
Здатність здійснювати правовий аналіз міжнародних економічних договорів, визначати умови укладання міжнародних економічних договорів відповідно до міжнародно-правових актів	Здійснювати консультування щодо укладання міжнародних економічних договорів, основних умов їх укладання відповідно міжнародно-правових актів
Здатність аналізувати міжнародно-правові акти, які визначають коло економічних прав та обов'язків держав	Застосовувати міжнародно-правові акти для встановлення кола економічних прав та обов'язків держав
Здатність до системного підходу щодо аналізу статусу держави в міжнародних економічних відносинах.	Пояснити міжнародний статус держави в міжнародних економічних відносинах
Здатність визначати межі правосуб'єктності юридичних і фізичних осіб, об'єднань, громадських організацій у міжнародних економічних відносинах	Пояснити міжнародно-правовий статус юридичних і фізичних осіб, об'єднань, громадських організацій у міжнародних економічних відносинах
Знання поняття міжнародних економічних організацій та критеріїв їх класифікації	Застосовувати знання міжнародного економічного права для визначення компетентності міжнародних економічних організацій, вимог до їх статутних документів, умов участі та розгляду міжнародних спорів
Здатність аналізувати питання щодо визнання правосуб'єктності транснаціональних корпорацій у міжнародному економічному праві, їх ролі в інноваційному розвитку держав	Продемонструвати знання щодо правосуб'єктності транснаціональних корпорацій у міжнародному економічному праві
Здатність здійснювати правовий аналіз норм міжнародної торговельного права, поняття, визначати його предмет джерела, спеціальні принципи	Пояснити види тарифних та нетарифних заходів регулювання міжнародної торгівлі, винятки із загальних правил міжнародної торгівлі, міжнародні правила торговельного захисту для забезпечення міжнародної діяльності клієнта
Здатність аналізувати питання щодо міжнародної валютної системи і багатосторонніх валютних систем, надати загальну характеристику організаційно-правового механізму міжнародної валютної системи та міжнародно-правовому регулюванню валютної системи	Надати професійну консультацію щодо стану сучасної міжнародної валютної системи і регіональних валютних систем
Здатність аналізувати норми міжнародного інвестиційного права та міжнародно-правового режиму іноземного інвестування	Застосовувати спеціальні знання в галузі міжнародного інвестиційного права та міжнародно-правового режиму іноземного інвестування для забезпечення діяльності клієнтів
Здатність аналізувати норми міжнародного митного права	Формулювати ключові поняття та тлумачити зміст ключових норм міжнародного митного права
Здатність аналізувати норми міжнародного транспортного права та загальної	Систематизувати основні положення

характеристики основних джерел міжнародного транспортного права, правового регулювання міжнародних перевезень	правового регулювання міжнародних перевезень
Здатність аналізувати та оцінювати норми міжнародно-правового регулювання трудової міграції	Продемонструвати знання щодо сутності міжнародно-правового регулювання трудової міграції; основних напрямів діяльності міжнародних організацій з питань трудової міграції; особливостей міжнародно-правового захисту прав трудівників-мігрантів

Змістовий модуль 1. Загальні положення міжнародного економічного права

Тема 1. Міжнародне економічне право в системі міжнародних відносин

1.1. Зміст і значення міжнародних економічних відносин.

Поняття міжнародних економічних відносин. Система та особливості міжнародних економічних відносин.

1.2. Поняття міжнародного економічного права та сучасні його доктрини.

Загальні доктрини правової природи міжнародного економічного права. Співвідношення міжнародного публічного права та міжнародного приватного права. Поняття міжнародного економічного права як навчальної дисципліни та галузі права.

1.3. Предмет міжнародного економічного права.

Предмет правового регулювання міжнародного економічного права. Співвідношення предмету міжнародного економічного права з предметом правового регулювання міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

1.4. Методи міжнародного економічного права.

Загальні методи правового регулювання міжнародного економічного права. Імперативний та диспозитивний методи правового регулювання. Колізійний метод правового регулювання та його особливості. Матеріально-правовий метод правового регулювання та його відображення в основних міжнародних договорах.

1.5. Система міжнародного економічного права.

Система міжнародного економічного права. Загальні підходи до визначення системи міжнародного економічного права. Загальна та спеціальна частина міжнародного економічного права.

1.6. Інститути міжнародного економічного права.

Загальні положення про інститути. Основні інститути міжнародного економічного права.

Тема 2. Джерела міжнародного економічного права

2.1. Поняття та система джерел міжнародного економічного права

Визначення джерел права. Поняття джерел міжнародного економічного права. Основні джерела правового регулювання міжнародного економічного права. Внутрішнє законодавство країн світу як джерело міжнародного економічного права.

2.2. Характеристика міжнародного договору.

Поняття міжнародного договору як джерела міжнародного економічного права. Закон України "Про міжнародні договори України". Дія міжнародного договору на території України. Основні види міжнародних договорів.

2.3. Міжнародний звичай як джерело міжнародного економічного права.

Гене́за становлення звичаєвого права. Особливості застосування правового звичаю як джерела міжнародного економічного права. Поняття звичаю. Торгові звичаї.

2.4. Рішення міжнародних організацій та міжнародних судів та їх значення як джерел міжнародного економічного права в сфері торгівлі послугами.

Поняття та значення прецедентного права як джерела правового регулювання міжнародних відносин. Судовий прецедент. Адміністративний прецедент.

Тема 3. Принципи міжнародного економічного права

3.1. Поняття та система принципів міжнародного економічного права.

Поняття принципів права, їх значення для побудування правових норм. Система принципів міжнародного економічного права. Поняття загальних принципів міжнародного економічного права. Принцип законності. Принцип юридичної рівності держав. Принцип поваги прав та свобод людини та громадянина. Принцип державного суверенітету.

3.2. Нормативне закріплення принципів міжнародного економічного права.

Система міжнародних нормативно-правових актів, що передбачають основні принципи міжнародних економічних відносин. Європейська конвенція про права людини. Хартія економічних прав та обов'язків держав. Статут Організації об'єднаних націй.

Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного економічного права

4.1. Правовий статус держави як суб'єкта міжнародного економічного права.

Поняття та основні ознаки держави. Відмінні риси держави та державоподібних утворень. Територія. Населення. Апарат управління держави. Особливості правового статусу держави як суб'єкта міжнародних економічних відносин. Держава як комерційний суб'єкт.

4.2. Імунітет держави за міжнародним правом.

Поняття та загальна характеристика імунітету держави. Види імунітетів держави. Основні доктрини імунітету держави. Загальні наукові підходи до визначення імунітету держав. Міжнародно-правове регулювання імунітету держави.

Тема 5. Міжнародні економічні організації

5.1. Поняття та правовий статус міжнародної економічної організації.

Гене́за виникнення та становлення міжнародних економічних організацій. Завдання та цілі міжнародних економічних організацій. Правовий статус міжнародної організації як суб'єкта міжнародних економічних відносин.

5.2. Міжнародні економічні організації в системі ООН.

Виникнення та становлення Організації об'єднаних націй. Основні завдання та цілі ООН, її правовий статус. Правовий статус Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОП). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Міжнародна морська організація (ММО). Міжнародна організація цивільної авіації (МОЦА). Міжнародна організація праці (МОП). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ).

5.3. Міжнародні фінансово-кредитні організації.

Поняття та правовий статус міжнародних фінансово-кредитних організацій. Міжнародний валютний фонд. Група світового банку. Банк міжнародних розрахунків. Організації з регулювання зовнішньої заборгованості. Регіональні банки.

5.4. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) та інші спеціалізовані міжнародні економічні організації.

Правовий статус, завдання та цілі ОПЕК. Правовий статус, етапи створення, завдання та цілі Світової організації торгівлі (СОТ). Загальна характеристика Генеральної угоди про тарифи та торгівлю.

5.5. Регіональні економічні організації.

Загальна характеристика Регіональних економічних організацій. Співдружність Незалежних Держав (СНД). Євразійське економічне співтовариство (ЄврАзЕС). ГУУАМ.

Тема 6. Право транснаціональної підприємницької діяльності

6.1. Роль транснаціональних корпорацій в системі міжнародних економічних відносин.

Загальна характеристика, поняття та види транснаціональних корпорацій. Проблемні питання діяльності транснаціональних корпорацій. Роль транснаціональної корпорації в міжнародних економічних відносинах. Загальна характеристика найвідоміших транснаціональних корпорацій.

6.2. Міжнародно-правове регулювання діяльності транснаціональних корпорацій.

Проблемні питання правового регулювання діяльності транснаціональних корпорацій. Застосування загальних колізійних законів до діяльності транснаціональних корпорацій. Матеріально-правові норми, присвячені діяльності транснаціональних корпорацій. Особливості Кодексу поведінки транснаціональної корпорації.

Тема 7. Міжнародні економічні договори

7.1. Поняття та значення міжнародних економічних договорів.

Поняття міжнародного економічного договору. Загальна характеристика відносин, що відносяться до предмету міжнародного економічного договору. Значення міжнародного договору як основного регулятора міжнародних економічних відносин.

7.2. Види договорів та угод.

Основні види міжнародних економічних договорів, їх загальна характеристика. Односторонні міжнародні економічні договори. Міжнародні економічні угоди. Торговельні договори. Контингентні угоди. Кредитні угоди. Угоди про міжнародні розрахунки. Довготермінові комплексні угоди про економічне, промислове та науково-технічне співробітництво. Міжнародні товарні угоди. Міжнародний факторинг. Міжнародний форфейтинг. Міжнародний фінансовий лізинг. Міжнародні ліцензійні договори на об'єкти промислової власності. Міжнародний договір франшизи. Міжнародно-правове регулювання економічної допомоги. Договори про міжнародну торгівлю послугами. Договори в рамках Світової Організації Торгівлі.

Тема 8. Забезпечення виконання зобов'язань, що впливають з міжнародних економічних договорів

8.1. Загальна характеристика правового забезпечення зобов'язань і засобів розв'язання міжнародних економічних спорів.

Принцип добросовісного виконання зобов'язань. Засоби та методи забезпечення зобов'язань в міжнародних економічних відносинах. Засоби розв'язання міжнародних економічних спорів. Переговори, "добрі послуги", "човникова дипломатія".

8.2. Міжнародний суд і міжнародний арбітраж.

Загальна характеристика Міжнародного суду та Міжнародного арбітражу. Положення Закону України "Про міжнародний арбітраж". Категорія справ, підсудних Міжнародному арбітражу. Порядок розгляду справ в Міжнародному арбітражному суді. Рішення міжнародного арбітражу. Порядок та підстави оскарження рішення міжнародного арбітражу.

8.3. Міжнародний суд ООН.

Правовий статус Міжнародного суду ООН. Загальна характеристика Статуту Міжнародного суду ООН. Компетентність та підсудність Міжнародного суду ООН. Подання заяви до Міжнародного суду ООН. Порядок розгляду справ в міжнародному суді ООН. Рішення міжнародного суду ООН.

8.4. Рада Безпеки ООН.

Правовий статус Ради Безпеки ООН. Категорія справ, що належить до розгляду Ради Безпеки ООН. Рішення Ради Безпеки ООН.

8.5. Співдружність Незалежних Держав.

Правовий статус Економічного Суду СНД. Компетентність та підсудність Економічного Суду СНД. Подання заяви до Економічного Суду СНД. Порядок розгляду справ в Економічному Суді СНД. Рішення Економічного Суду СНД.

8.6. Міжнародні третейські суди (арбітраж).

Положення Закону України "Про міжнародний арбітраж". Категорія справ, підсудних Міжнародному арбітражу. Порядок розгляду справ в Міжнародному арбітражному суді. Рішення міжнародного арбітражу. Порядок та підстави оскарження рішення міжнародного арбітражу.

8.7. Міжнародні угоди з міжнародного комерційного арбітражу

8.8. Механізм урегулювання спорів у межах Світової організації торгівлі.

Змістовний модуль 2 Особлива частина міжнародного економічного права

Тема 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

9.1. Значення та правові засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Загальні положення про зовнішньоекономічну діяльність в Україні. Значення зовнішньоекономічної діяльності для економічного піднесення країни. Види зовнішньоекономічної діяльності. Загальна характеристика Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність".

9.2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Загальна характеристика та система органів, уповноважених здійснювати державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Правовий статус Кабінету Міністрів України. Правовий статус Верховної Ради України. Правовий статус Національного банку України.

Тема 10. Міжнародне торговельне право

10.1. Характеристика міжнародного торговельного права як підгалузі міжнародного економічного права

Поняття, загальна характеристика міжнародного торговельного права, його місце в системі міжнародного економічного права. Предмет правового регулювання міжнародного торговельного права. Методи правового регулювання міжнародного торговельного права.

10.2. Принципи міжнародної торгівлі.

Загальна характеристика та система принципів міжнародного торговельного права. Принципи міжнародної торгівлі, які передбачені положеннями ГАТТ. Принципи міжнародної торгівлі, передбачені в заключному акті Конференції ООН з торгівлі та розвитку. Співвідношення принципу недискримінація та принципу найбільшого сприяння.

10.3. Міжнародні торговельні договори.

Загальна характеристика міжнародних торговельних договорів. Основні міжнародні договори в сфері торгівлі, що було укладено між Україною та країнами світу.

Тема 11. Міжнародне валютне право

11.1. Поняття та джерела міжнародного валютного права.

Поняття міжнародного валютного права. Предмет та методи правового регулювання міжнародного валютного права. Загальна характеристика основних джерел міжнародного валютного права.

11.2. Організаційно-правовий механізм міжнародної валютної системи.

Поняття та основні аспекти міжнародної валютної системи. Загальна характеристика організаційно-правового механізму міжнародної валютної системи.

11.3. Європейська валютна система.

Поняття та загальна характеристика Європейської валютної системи. Екю. Курсово-інтервенційний механізм. Кредитний механізм.

11.4. Міжнародні валютно-кредитні відносини.

Загальна характеристика та види міжнародних валютно-кредитних відносин. Уніфіковані правила і звичаї для документальних акредитивів – їх загальна характеристика.

Тема 12. Міжнародне транспортне право

12.1. Поняття та джерела міжнародного транспортного права.

Поняття міжнародного транспортного права. Предмет та метод правового регулювання міжнародного транспортного права. Загальна характеристика основних джерел міжнародного транспортного права.

12.2. Основи міжнародно-правового регулювання видів транспорту.

Загальна характеристика міжнародно-правового регулювання видів транспорту. Загальні питання про чартер, фрахт та коносамент. Правосуб'єктність іноземних суден на території України та суден України за кордоном.

12.3. Міжнародно-правове регулювання річкових перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання річкових перевезень. Правовий статус прикордонної річки, міжнародної річки та історичних річок. Система нормативно-правових актів, присвячених правовому регулюванню річкових перевезень. Конвенція про уніфікацію окремих принципів щодо відповідальності при зіткненні річкових суден.

12.4. Міжнародно-правове регулювання залізничних перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання залізничних перевезень. Система нормативно-правових актів, присвячених правовому регулюванню залізничних перевезень. Угода про міжнародні залізничні перевезення.

12.5. Міжнародно-правове регулювання повітряних перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання повітряних перевезень. Система нормативно-правових актів, присвячених правовому регулюванню повітряних перевезень. Міжнародна асоціація повітряного транспорту.

12.6. Міжнародно-правове регулювання автомобільних перевезень.

Загальні засади міжнародно-правового регулювання автомобільних перевезень. Система нормативно-правових актів, присвячених правовому регулюванню автомобільних перевезень.

Тема 13. Міжнародне митне право

13.1. Поняття міжнародного митного права і його місце в системі міжнародного економічного права.

Поняття міжнародного митного права. Предмет та методи правового регулювання міжнародного митного права. Митна територія. Загальний порядок проведення митного та прикордонного контролю.

13.2. Джерела міжнародного митного права.

Загальна характеристика та система джерел міжнародного митного права. Загальна характеристика Митного кодексу України.

13.3. Організаційно-правові форми міжнародного митного співробітництва.

Загальна характеристика організаційно-правових форм митного співробітництва. Правовий статус Митного Союзу. Основні міжнародні договори України в частині митних відносин. Принцип недоторканості кордонів. Вільні економічні зони. Магазин безмитного продажу.

13.4. Міжнародно-правове регулювання в галузі митного співробітництва.

Правовий статус Митного Союзу. Основні міжнародні договори України в частині митних відносин. Принцип недоторканості кордонів. Вільні економічні зони. Магазин безмитного продажу.

Тема 14. Міжнародне інвестиційне право

14.1. Сутність міжнародного інвестиційного права та його джерел.

Поняття міжнародного інвестиційного права. Принципи міжнародного економічного права. Джерела міжнародного інвестиційного права.

14.2. Міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій.

Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами (1965 р.) Міжнародний інвестиційний арбітраж.

14.3. Міжнародні договори як джерело інвестиційного права.

Тема 15. Міжнародно-правове регулювання трудової міграції

15.1. Поняття, особливості, джерела міжнародно-правового регулювання трудової міграції.

Характеристика міжнародного ринку праці. Транснаціональний рух робочої сили, напрями трудової міграції. Правове регулювання трудової міграції на універсальному та регіональному рівнях. Конвенція ООН про захист прав усіх трудящих мігрантів та членів їх сімей 1990 року.

15.2. Діяльність міжнародних універсальних інституцій щодо захисту статусу трудівників-мігрантів.

Міжнародна організація з міграції (МОМ), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Рада Європи (РЄ)

15.3. Правове регулювання праці і статусу трудівників-мігрантів у рамках Міжнародної організації праці

Роль Міжнародної організації праці в регулюванні проблем трудової міграції. Міжнародно-правове регулювання статусу працівників-мігрантів.

Правовий режим допуску трудящих мігрантів на національні ринки праці. Особливості правового регулювання національних ринків праці.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, семінари-дискусії робота в малих групах, мозкові атаки, презентації.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;
- модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку за перший семестр та іспиту за другий семестр, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни за перший семестр проводиться в

таких формах:

активна робота на лекційних заняттях (1 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом активної участі в обговоренні теми заняття, становлення питань та висловлюванням своєї думки стосовно теми заняття; загальна кількість балів 15;

активна участь у обговоренні на семінарських та виконанні завдань практичних заняттях (1 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом активної участі в дискусії стосовно теми заняття; загальна кількість балів 15;

Форми поточного оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

завдання за темами. Протягом семестру студенти виконують завдання з усіх тем, а саме: теми 3; 4 (максимальний бал – 2 бали), за темами 7; 8; 9; 12; 13; (максимальний бал – 3 бали) (загалом 19 балів);

індивідуальні опитування. Протягом семестру студенти проводять індивідуальні опитування з усіх тем; максимальний бал за кожне опитування - 1 бал (загалом 15 балів);

презентації / доповіді. Протягом семестру студенти виконують презентації за темами 1; 2; 5; 6; 10; 11; 14; 15 максимальний бал за кожну - 2 бали (загалом 16 балів);

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі письмової контрольної роботи. Максимальна оцінка 10 бали. Письмова контрольна робота за перший змістовний модуль включає теми № 1-8; за другий змістовний модуль включає теми № 9-15. Структура письмової контрольної роботи: 1) тестові питання (максимальна оцінка – 5 балів); 2) практичне завдання (максимальна оцінка 5 балів).

Підсумковий контроль знань та компетенцій студентів з дисципліни здійснюється на підставі підсумкового тесту, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, вміння творчо використовувати накопичені знання, вміння формулювати ставлення студента до певної проблеми дисципліни тощо.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімальна кількість балів за поточний та модульний контроль протягом семестру становить 60.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час іспиту, а також балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Рейтинг план навчальної дисципліни

Те ма	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мах бал
<i>Перший семестр</i>				
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 1	Лекція	Тема 1. Міжнародне економічне право в системі міжнародних відносин	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Поняття міжнародного економічного права як науки та навчальної дисципліни. 2. Предмет правового регулювання міжнародного економічного права. 3. Загальні доктрини правової	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2

		природи міжнародного економічного права.		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 2	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 2. Джерела міжнародного економічного права	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Загальна характеристика джерел міжнародного економічного права 2. Міжнародні економічні договори як джерело міжнародного економічного права. 3. Міжнародно-правовий звичай як джерело міжнародного економічного права.	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 3	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 3. Принципи міжнародного економічного права	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
			Презентація результатів самостійної роботи	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1	
Тема 4	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 4. Держави як суб'єкти міжнародного економічного права	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
			Презентація результатів самостійної роботи	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1	
М а	Аудиторна робота			

	Лекція	Тема 5. Міжнародні економічні організації	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Поняття, класифікація міжнародних економічних організацій. 2. Особливості міжнародних економічних організацій. 3. Завдання та цілі міжнародних економічних організацій. 4. Універсальні міжнародні економічні організації. 5. Міжнародні економічні організації системи ООН. 6. Регіональні міжнародні економічні організації. 7. Спеціалізовані міжнародні економічні організації, параорганізації та групи інтересів.	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 6. Право транснаціональної підприємницької діяльності	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Поняття та класифікація транснаціональних корпорацій. 2. Значення та роль транснаціональних корпорацій у сучасних міжнародних економічних відносинах. 3. Питання про визнання правосуб'єктності транснаціональних корпорацій у міжнародному економічному праві.	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 7	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 7. Міжнародні економічні договори	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
Презентація результатів самостійної роботи			3	

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
	Аудиторна робота			
Тема 8	Лекція	Тема 8. Забезпечення виконання зобов'язань, що випливають з міжнародних економічних договорів	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
			Презентація результатів самостійної роботи	3
		Колоквіум	Письмова робота	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
	Аудиторна робота			
Тема 9	Лекція	Тема 9. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
			Презентація результатів самостійної роботи	3
	Самостійна робота			
		Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань
	Аудиторна робота			
Тема 10	Лекція	Тема 10. Міжнародне торговельне право	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Міжнародна торговельна система та її компоненти. 2. Поняття, предмет міжнародного торговельного права. 3. Джерела міжнародного торговельного права. 4. Спеціальні принципи міжнародного торговельного права. 5. Принципи регулювання міжнародної торгівлі за Генеральною угодою з тарифів і торгівлі	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2
Самостійна робота				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 11	Лекція	Тема 11. Міжнародне валютне право	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Організаційно-правовий механізм міжнародної валютної системи 2. Європейська валютна система 3. Міжнародні валютно-кредитні відносини	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 12	Лекція	Тема 12. Міжнародне транспортне право	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
			Презентація результатів самостійної роботи	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 13	Лекція	Тема 13. Міжнародне митне право	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Вирішення практичних завдань до теми	Активна участь в обговоренні	1
			Презентація результатів самостійної роботи	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 14	Лекція	Тема 14. Міжнародне інвестиційне право	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Семінарське заняття 1. Вашингтонська конвенція про порядок розв'язання інвестиційних спорів між державами та іноземними особами	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2

		2. Сеульська конвенція про заснування багатостороннього агентства з гарантій інвестицій 3. Міжнародне інвестиційне право Європейського Союзу		
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 15 (2 тижні)	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 15. Міжнародно-правове регулювання трудової міграції	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	1. Правове регулювання трудової міграції на універсальному та регіональному рівнях. 2. Роль Міжнародної організації праці в регулюванні проблем трудової міграції. 3. Міжнародно-правове регулювання статусу працівників-мігрантів. 4. Особливості правового регулювання національних ринків праці.	Активна участь в обговоренні	1
			презентація / доповідь	2
		Колоквіум	Письмова робота	10
	Самостійна робота			
		Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань
		Всього		100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

Рекомендована література

Основна:

1. Брусильцева Г.М. Конспект лекцій «Міжнародне економічне право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/user/index.php?id=7597>

Додаткова:

2. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожний О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. – Київ: Либідь, 2002. – 608 с.
3. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. – Київ: МАУП, 2004. – 312.
4. Декларація про державний суверенітет України // ВВР України. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
5. Діяльність Міжнародного комерційного арбітражу. // Право України. – 1997. – №11. С. 95 – 108.
6. Гринько І.С. Зовнішньо торгівельні угоди. – Суми: 1994. – 215 с.
7. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини. – Київ: Право, 1999.
8. Загальна декларація прав людини. – Київ: Право, 1995.
9. Конституція України від 23.07.1996 р. № 254к/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141
10. Конвенція про правонаступництво // Україна в міжнародно-правових відносинах. – К.: Юрінком, 1996. – С. 58-90.
11. Міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права. – К.: Право, 1995.
12. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права і Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. –К.: Право, 1995.
13. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-V// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №2 – Ст.161.
14. Опрішко В.Ф. Міжнародне економічне право. – Київ: 1995. – 256с.
15. Попов А.А. Міжнародне приватне право. – Харків: РА, 1999. – 219 с.
16. Про громадянство України: Закон України від 13.11.1999 р. №2235-III //Офіційний вісник України. – 2001. - №9- Ст.342.
17. Про біженців : Закон України від 21.06.2001 р. № 2557-III. //Офіційний вісник України. – 2001.– N29. – Ст. 1292.
18. Про імміграцію : Закон України від 07.06.2001 № 2491-III. //Відомості Верховної Ради України. – 2001. – N41. – Ст. 197.
19. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII //Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2001. -№7 – С.6.
20. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. №93/96-ВР //Відомості Верховної Ради України. –1996. - №19 - Ст.80.
21. Про концесії : Закон України від від 16.07.1999 № 997-XIV //Офіційний вісник України. – 1999. – №-30. – Ст.1807.
22. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. // ВВР України. – 1994. – № 10. – Ст. 45.
23. Про правонаступництво України : Закон України від 12.09.1991 № 1543-XII// ВВР України. – 1991. – № 46. – Ст. 617.
24. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрями зовнішньої політики України» // ВВР України. – 1993. – № 37. – Ст. 379.
25. Регламент Європейського Суду з прав людини // Практика Європейського Суду з прав людини. Рішення. Коментарі. – 1999. – №1. – С. 123-217.
26. Резолюція ООН 1503 (от 1959 г.) // Матер. Генеральной Ассамблеи ООН в документах и резолюциях (1948-1955 гг.). — Нью-Йорк, 1959. — С. 248-261.

27. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: Підручник. – Харків: Консум; Ун-т внутр. справ, 1999. – 528 с
28. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. – 2-ге вид., доповн. – Київ: Юрінком Інтер, 2000. – 416 с.
29. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003 р. № 435-IV // ВВР України. – 2003. – N40–44. – С.356.

Інформаційні ресурси:

30. Загальна декларація прав людини . – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
31. Венская конвенция о правопреемстве государств в отношении договоров 1978 г – Режим доступа : https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/succession_treaties.pdf
32. Віденська Конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_072#Text
33. Венская конвенция о праве договоров между государствами и международными организациями или между международными организациями 1986 г. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
34. Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055
35. Європейська конвенція про імунітет держав – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_060#Text
36. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057#Text
37. Офіційний сайт ООН. – Режим доступу : www.un.org
38. Офіційний сайт Європейського Союзу. – Режим доступа : www.europa.eu.int
39. Офіційний сайт всесвітньої торгової організації. – Режим доступа : www.wto.org